

Var det etisk forsvarligt af Abraham, at han fortiede sit forehavende for Sara, for Eliezer, for Isak?

Etikken vil imidlertid fordre af ham, at han skal tale.

Det etiske er som sådant det almene, som det almene er det igen det åbenbare. Den enkelte er som umiddelbar sanselig og sjælelig bestemt den skjulte. Hans etiske opgave er da den, at vikle sig ud af sin skjulthed og blive åbenbar i det almene.

Hver gang han da vil forblive i det skjulte, da forsynder han sig og ligger i anfægtelse, hvorefter han kun kommer ud ved at åbenbare sig.

Her stå vi atter ved det samme punkt.

Er der ikke en skjulthed, som har sin grund deri, at den enkelte som den enkelte er højere end det almene, så lader Abrahams adfærd sig ikke forsvare; thi han overså de etiske mellem-instanser.

Er der derimod en sådan skjulthed, så stå vi ved paradokset, der ikke lader sig mediere, da det netop beror derpå, at den enkelte som den enkelte er højere end det almene, men det almene er netop mediationen.

Den hegelske filosofi antager ingen berettiget skjulthed, ingen berettiget *inkommensurabilitet*. Den er da i konsekvens med sig selv, når den fordrer åbenbarelse, men den er ikke på det rene, når den vil anse Abraham for troens fader og tale om troen.

Troen er nemlig ikke den første umiddelbarhed, men en senere.

Den første umiddelbarhed er det æstetiske, og her kan den hegelske filosofi vel have ret. Men troen er ikke det æstetiske eller også har troen aldrig været til, fordi den altid har været til.

Det bliver det bedste her at betragte hele sagen rent æstetisk og til den ende at gå ind i en æstetisk overvejelse, i hvilken jeg vil bede læseren momentvis ganske at hengive sig, medens jeg, for at bidrage mit dertil, vil modificere min fremstilling i forhold til genstandene.

Den kategori, jeg lidt nærmere vil betragte, er: Det interessante, en kategori, der fornemlig i vor tid, netop fordi tiden lever *in discrimine rerum*, dvs. 'under store forandringer', har fået stor betydning; thi den er egentlig vendepunktets kategori.

Man skulle derfor ikke, som undertiden sker, efter selv *pro virili*, dvs. 'efter bedste evne', at have elsket den, lade hånt om den, fordi den voksede fra en, men man skulle heller ikke være altfor grådig efter den; thi vist er det, at det, at blive interessant, eller at ens liv er interessant, ikke er en opgave for kunstflid, men et skæbnesvangert privilegium, der som ethvert privilegium i åndens verden kun købes i dyb smerte.

Således var Sokrates det interessanteste menneske, der har levet, hans liv det interessanteste, der er blevet ført, men denne eksistens var ham anvist af guden, og for så vidt han selv måtte erhverve den, da har han også ikke været ukendt med møje og smerte.

At ville tage en sådan eksistens forfængelig, sømmer sig ikke for nogen, der tænker alvorligere over livet, og dog er det ikke sældent i vor tid, at man ser eksempler på en sådan stræben.

Det interessante er forøvrigt en grænsekategori, et *confinium*, dvs. 'grænseområde', mellem æstetikken og etikken. For så vidt må overvejelsen bestandig strejfe over på etikkens gebet, medens den for at kunne få betydning må med æstetisk inderlighed og *concupiscent*s, dvs. 'begær', gribe problemet.

Sligt indlader i vor tid etikken sig sældnere på.

Grunden skal være, at der ikke kan blive plads dertil i systemet. Så kunne man jo gøre det i monografier, og desuden, vil man ikke gøre det vidtløftigt, så kan man gøre det kort, og dog opnå det samme, dersom man nemlig har prædikatet i sin magt; thi et eller to prædikater kan forråde en hel verden.

Skulle der i systemet heller ikke være plads til sådanne småord?

Aristoteles siger i hans udødelige *Poetik*: δυο μὲν οὖν τοῦ μυθοῦ μέρη, περὶ ταῦτ' ἐστὶ, περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις, dvs. 'to af mytens dele, nemlig omslag [*peripéteia*] og genkendelse [*anagnōrisis*], er afgørende for disse begivenheder', (cfr. kapitel 11).

*Den græske filosof
Aristoteles (384-322 f.v.t.).*

*Hans Poetikken er i to
dele; i første del analyserer*

*Aristoteles tragedien, i
den anden del komedien.*

Kun første del er bevaret.

*Aristoteles anser tragedien
som den mest fuldkomne
form, og fabel (mythos),
karakter (êthos) m.v. som
dens elementer. Tragediens
virkning på publikum er
renselse (katharsis).*

